

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 97/04-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2004 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., bytom P., zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., ktorou namietala porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 11 ods. 1 a 4, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. SŽ-o-Ks 47/03, na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2 S 85/02 a na Okresnom úrade v Prešove, odbore pozemkovom, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, pod sp. zn. OPPaLH 2000/32, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním zo 7. mája 2004 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. mája 2004, označeným ako „Ústavná sťažnosť“ A. B., bytom P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpená advokátom JUDr. M. Š., B., namietala porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 11 ods. 1 a 4, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom na Najvyššom súde

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. SŽ-o-Ks 47/03, na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 2 S 85/02 a na Okresnom úrade v Prešove, odbore pozemkovom, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (ďalej len „okresný úrad“), pod sp. zn. OPPaLH 2000/32.

Sťažovateľka požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 11 ods. 1 a 4, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-KS 47/03 z 26. novembra 2003, rozsudkom krajského súdu č. k. 2 S 85/02-22 zo 16. januára 2003, ako aj rozhodnutím okresného úradu č. k. OPPaLH 2000/32-16 Sl z 27. novembra 2000, citované rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Zo sťažnosti vyplýva, že ešte v roku 1987 došlo k vyvlastneniu pozemkov sťažovateľky za účelom výstavby plaveckého areálu. Podaním z 20. novembra 1991 a zo 7. februára 1992 sťažovateľka uplatnila reštitučný nárok na vrátenie vlastníckeho práva k vyvlastneným pozemkom. Rozhodnutím okresného úradu č. k. OPPaLH 2000/32-16 Sl z 27. novembra 2000 nebolo jej nároku vyhovené. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu návrh na jeho preskúmanie. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 S 85/02-22 zo 16. januára 2003 bolo potvrdené rozhodnutie okresného úradu. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-KS 47/03 z 26. novembra 2003 bol potvrdený rozsudok krajského súdu. Najvyšší súd svoj rozsudok odôvodnil tým, že sťažovateľka nevyužila možnosť požadovať zrušenie vyvlastnenia z dôvodu, že v určenej lehote sa nezačalo s užívaním vyvlastneného majetku na účel, pre ktorý došlo k vyvlastneniu. Ďalej podľa názoru najvyššieho súdu nebolo možné požadované nehnuteľnosti vydať preto, že tieto už vraj neexistujú, lebo došlo k vyňatiu pôvodného pozemku z pôdneho fondu, a tým k jeho premene na stavebný pozemok pre výstavbu plaveckého areálu. Napokon podľa najvyššieho súdu existencia rozostavanej stavby a dvoch tunelov po celej dĺžke pozemku bráni tomu, aby bol pozemok poľnohospodársky využívaný.

Podľa názoru sťažovateľky uvedenými rozhodnutiami administratívneho orgánu a všeobecných súdov došlo k porušeniu označených základných práv. Výklad zákona

zastavaný v rozsudku najvyššieho súdu, ako aj v rozhodnutiach mu predchádzajúcich nie je správny a ústavne komformný a je preto porušením označených základných práv.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiu okresného úradu a k rozsudku krajského súdu nie je daná právomoc ústavného súdu konať a rozhodnúť o podanej sťažnosti. Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu rozhodovať o porušení základných práv a slobôd je iba subsidiárna, lebo je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V danom prípade proti rozhodnutiu okresného úradu je prípustný návrh na jeho preskúmanie krajským súdom a proti rozsudku krajského súdu je v niektorých prípadoch prípustné ešte aj odvolanie, o ktorom rozhoduje najvyšší súd. To znamená, že ochranu proti porušovaniu základných práv a slobôd zo strany

okresného úradu má poskytnúť krajský súd, resp. najvyšší súd. Preto v tejto časti nie je daná právomoc ústavného súdu. Inak treba poukázať aj na tú skutočnosť, že nezávisle na vyššie uvedenej skutočnosti bolo by potrebné sťažnosť proti rozhodnutiu okresného úradu a proti rozsudku krajského súdu považovať aj za oneskorene podanú (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Vo vzťahu voči najvyššiemu súdu treba sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Podstatou námietok sťažovateľky je odlišné právne posúdenie veci najvyšším súdom oproti právnemu názoru, ktorý zastáva sťažovateľka. Túto skutočnosť vníma sťažovateľka ako porušenie označených základných práv.

Podľa názoru ústavného súdu právo na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 36 ods. 2 listiny a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, I. ÚS 82/04). Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva na súdnu ochranu a na spravodlivé konanie podľa označených článkov listiny a dohovoru, a preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2004